

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

v oboru

PATOLOGICKÁ ANATOMIE

1. Cíl specializačního vzdělávání

Cílem specializačního vzdělávání v oboru patologická anatomie je získání potřebných teoretických znalostí a praktických dovedností ve všech oblastech patomorfologické diagnostiky umožňujících samostatnou činnost specialisty v oboru cytopatologická diagnostika, autoptická diagnostika a bioptická diagnostika.

2. Minimální požadavky na specializační vzdělávání

Podmínkou pro přijetí do specializačního vzdělávání v oboru patologická anatomie je získání odborné způsobilosti k výkonu povolání lékaře ukončením nejméně šestiletého prezenčního studia, které obsahuje teoretickou a praktickou výuku v akreditovaném magisterském studijním programu všeobecné lékařství na lékařské fakultě.

Specializační vzdělávání se uskutečňuje při výkonu lékařského povolání formou celodenní průpravy v rozsahu odpovídajícím stanovené týdenní pracovní době podle § 83 a zákoníku práce.

Podmínkou pro získání specializace v oboru patologická anatomie je zařazení do oboru a absolvování specializované praxe v minimální délce 5 let na standardním pracovišti patologie, z toho:

a) povinná praxe v oboru

- **společný základ v patologické anatomii** - *minimálně 24 měsíců* praxe zaměřené na autoptickou diagnostiku a cytologický gynekologický screening. Praxe musí být absolvována na standardním oddělení patologické anatomie, kde jsou nevyběrově prováděna veškerá autoptická (včetně pitev dětí) a gynekologická cytologická vyšetření. Absolvent specializačního vzdělávání provede v první etapě 200 pitev a 1500 vyšetření v gynekologické cytologii. Na závěr této doby absolvuje 5denní školení na akreditovaném pracovišti ukončené závěrečným testem z histopatologické diagnostiky autoptických případů, cytologického screeningu a samostatným provedením pitvy a písemným testem z teoretických znalostí. Úspěšné složení testu opravňuje absolventa samostatně provádět pitvy a gynekologický cytologický screening,

- **vlastní specializovaný výcvik v patologické anatomii** - *minimálně 36 měsíců* praxe na standardním oddělení patologie, kde jsou nevyběrově prováděna veškerá autoptická, cytologická a bioptická vyšetření. Pokud školicí pracoviště nemůže poskytnout celé spektrum diagnostických výkonů, je absolvent povinen absolvovat jednoměsíční praxi na pracovišti vyššího typu pro získání zkušeností z diagnostiky chorob dýchacího traktu, zažívacího traktu, gynekologie či urologie.

Během *36měsíčního* pobytu na standardním oddělení patologické anatomie musí školenec vyšetřit dalších 100 nekroptických případů, 2000 cytologických případů a provést 3000 bioptických vyšetření z různých oblastí medicíny pod vedením staršího atestovaného lékaře nebo primáře.

b) povinná doplňková praxe v dalších oborech

1 měsíc na chirurgickém oddělení,

c) účast na vzdělávacích aktivitách

- povinná specializační stáž v cytopatologické a bioptické diagnostice na akreditovaném pracovišti patologické anatomie – 7 týdnů,
- povinný kurz Lékařská první pomoc – 3 dny,
- povinný seminář Základy zdravotnické legislativy – 1 den,
- povinná účast na nejméně 10 odborných doškolovacích akcích pořádaných IPVZ, ČLS JEP, ČLK, nebo jinými institucemi či organizacemi,
- povinná účast na nejméně 5 skličkových seminářích pořádaných v rámci odborné společnosti.

3. Rozsah požadovaných teoretických znalostí a praktických dovedností

Požadované znalosti z vlastního oboru

Teoretické znalosti:

Patolog musí zvládnout teoretické základy nezbytné pro kvalitní bioptickou a cytopatologickou diagnostiku ve všech oborech medicíny. Jedná se o teoretické znalosti, shrnuté v základních učebnicích obecné a speciální patologie koncipované pro postgraduální výuku, dále jde o znalosti shrnuté v celosvětově uznávaných učebnicích bioptické a cytologické diagnostiky a v příslušných mezinárodních klasifikacích nádorů, vypracovaných v rámci WHO. Dále musí teoreticky ovládat principy speciálních metod, jako jsou metody histochemické, cytodiagnostické, imunohistochemické a elektronmikroskopické, event. metody molekulární patologie a histomorfometrie, používané v běžné diagnostické bioptické praxi. Tyto znalosti musí být propojeny se základními znalostmi, týkajícími se všech oborů medicíny.

Praktické dovednosti:

Musí zvládnout

- kompletní autoptickou diagnostiku běžných i komplikovaných případů v korelaci s klinickými nálezy a musí být schopen přebírat a konzultovat takovéto případy vyšetřené mladšími patology bez kvalifikace,
- vést klinicko-patologické semináře na úrovni základních medicínských oborů,
- umět diagnostikovat histopatologické změny, vyskytující se v orgánech či tkáních při různých chorobných stavech v různých oborech medicíny při bioptickém vyšetření vzorků odebraných různými technikami od nemocných,
- umět diagnostikovat chorobné stavy ze všech oblastí medicíny, rozpoznatelné současnou moderní cytopatologickou diagnostikou,
- umět diagnosticky interpretovat výsledky histochemických, histoenzymatických, imunohistochemických, elektronmikroskopických, histomorfometrických a molekulárně- patologických metod.

4. Všeobecné požadavky

Znalosti základních právních předpisů platných ve zdravotnictví, systému zdravotní péče, posudkového lékařství apod. Poskytování zdravotní péče s využitím zdrojů ionizujícího záření vyžaduje absolvování certifikovaného kurzu radiační ochrany.

5. Hodnocení specializačního vzdělávání

a) Průběžné hodnocení školitelem – provádí záznam o absolvované praxi a konkrétních výkonech na pracovišti v oblasti autoptické, cytopatologické a bioptické diagnostiky zápisem do průkazu odbornosti v šestiměsíčních intervalech.

b) Předpoklad přístupu k atestační zkoušce

- absolvování povinné praxe a kurzu na konci společného základu,
- absolvování povinných školicích akcí,
- předložení seznamu provedených bioptických a cytopatologických vyšetření v průběhu specializačního vzdělávání ve formě záznamu v logbooku,
- předložení písemného elaborátu s rešerší některé aktuální problematiky patologie (minimálně 10 stran), nebo publikace originální práce v recenzovaném časopisu, nebo 2 publikací kazuistik, kde je školenec prvním autorem.

c) Vlastní atestační zkouška

- teoretická část - 3 odborné otázky se zaměřením na problematiku nádorových a nenádorových onemocnění, včetně diferenciální diagnostiky, z toho 1 otázka je z obecné patologie, nebo se týká problematiky speciálních metodik používaných v patologii,
- praktická část - vyšetření 15 - 20 cytopatologických a bioptických případů a stanovení diagnózy, event. s diferenciálně diagnostickou rozvahou.

6. Charakteristika činností, pro které absolvent specializačního vzdělávání získal způsobilost

Absolvent specializačního vzdělávání v patologické anatomii je oprávněn samostatně provádět a diagnosticky uzavírat veškerá autoptická, cytopatologická a bioptická vyšetření ze všech oblastí medicíny. K tomuto účelu může využívat všech diagnostických přístrojů a všech moderních dostupných vyšetřovacích metod používaných v diagnostické patologii. Má právo i povinnost organizovat a vést klinicko-patologické semináře a konference. Je schopen přebírat a konzultovat běžné i složité autoptické případy vyšetřené mladšími pracovníky bez příslušné kvalifikace.